

In memoriam

Op 7 augustus overleed, na een kort ziekbed, op 80-jarige leeftijd dr. P.N. (Paul) Meulendijk. Paul Meulendijk, klinisch chemicus, was lid en bestuurslid van de NVKC, officier in de Orde van Oranje-Nassau en Officer of the British Empire.

Paul Meulendijk, in Utrecht afgestudeerd als chemicus, was gedurende 33 jaar tot aan zijn pensionering (1991) hoofd van het Klinisch Chemisch Laboratorium van het Elisabeth Gasthuis (EG) te Arnhem. Tevens was hij, tot 1976, verbonden aan het laboratorium van ziekenhuis Zevenaar. Deze laboratoria, tezamen met die van het voormalige Gemeenteziekenhuis en Diaconessenhuis te Arnhem, en van ziekenhuis Velp zijn thans samengebracht in de Alysis Zorggroep, met laboratoria in Ziekenhuis Zevenaar en Ziekenhuis Rijnstate. Naast klinisch chemicus was Paul Meulendijk ook nucleair geneeskundige, een combinatie die in de begintijd van dit vak wel vaker voorkwam. Aan deze functie ontleende hij waarschijnlijk zijn speciale interesse in het isotopenlab en daarmee ook in het gebied van de endocrinologie. Paul Meulendijk was gedurende 16 jaar secretaris van het medisch stafbestuur. Hij was vele, vele jaren docent aan het HLO van de hogeschool te Deventer (het huidige Saxion). Ook na zijn pensioen trad hij nog lang op als gecommitteerde. Paul Meulendijk was een kundig, betrokken en markant (vak)man. Hij had een groot netwerk, binnen het

ziekenhuis en daarbuiten. In het ziekenhuis opereerde hij dicht tegen de directie aan, hij stond voor zijn 'tent' en daarmee voor het vak. Hij liet niet snel zaken aan anderen over, omdat hij vond dat bepaalde zaken nu een maal door hem, als klinisch chemicus / laboratoriumhoofd behoorden te worden gedaan, maar misschien (onuitgesproken) ook omdat hij vond dat hij degene was die bepaalde zaken het beste kon. Niet alleen grootse zaken, samenhangend met beleid of het leiderschap. Ook praktische zaken. Zo was hij het die altijd, en als enige, de radioactieve pannenkoeken bakte voor patiënten die nucleair-geneeskundige diagnostiek moesten ondergaan.

In zijn beroepsuitoefening had Paul Meulendijk een grote interesse in de klinische invulling van het vak. Hierin was hij duidelijk zijn tijd vooruit, gezien de betekenis die tegenwoordig hieraan wordt gehecht. Tekenend, en ook wel wat anekdotisch in die zin, is dat Paul Meulendijk zich in het laboratorium immer liet aanspreken als 'doctor' Meulendijk, dus nooit met voornaam. Dat past natuurlijk bij de sfeer van de tijd waarin hij actief was, maar ook bij de rol die hij vond dat hij moest spelen.

Paul Meulendijk was een baas met gezag die op handen werd gedragen door zijn personeel. Hij was joviaal en ruimhartig, alhoewel niet informeel in de omgang. Hij had nadrukkelijk gevoel voor cachet. Dominant was hij, zeker. Hij liet er geen twijfel over bestaan wie de baas was, wat soms wel tegenreacties opriep. Daarnaast was hij een goed organisator. Hij was een uitstekend spreker en een goed schrijver. Voor zijn medewerkers trad hij graag op als leraar en didacticus. In veler ogen was hij erudiet, iemand die over van alles en nog wat kennis en een mening had. Misschien - eerlijk is eerlijk - voor sommigen soms over iets *te* veel van alles. Paul Meulendijk had felle voorstanders, maar ook tegenstanders.

Paul Meulendijk had een grote betrokkenheid en interesse in mensen. Voor zijn medewerkers was hij ontegenzeggelijk een pater familias: belangstellend, bemoeiend, adviserend en waar nodig streng. Op de zaterdagmiddagen bezocht hij steevast het lab met vers krentenbrood en roomboter. Aldus was Paul Meulendijk een klinisch chemicus van het type dat niet meer bestaat (maar ook niet past) in deze tijd. Doch duidelijk wel van het soort waarmee het vak is groot geworden. Ter ondersteuning van zijn geheugen hield hij een uitgebreid systeem van kaartjes met persoonlijke notities over medewerkers bij, met gedetailleerde aantekeningen over ieder vanaf het moment van aanname. Van vertegenwoordigers van firma's had hij soortgelijk schriftjes. Zo kon hij bij elk wederbezoek wel iets (verrassends) persoonlijks tegenover

de representant naar voren brengen. Perfectionist als hij was, archiveerde hij van alles, wat hij nota bene bleef doen tot exact één dag voor zijn pensioen. De dag daarna was het afgelopen. Hij deed alles weg, haalde zijn naambordje van de deur, en sloot zijn bestaan af als klinisch chemicus/laboratoriumhoofd.

Paul Meulendijk is een van de pioniers die het vak klinische chemie en het klinisch laboratorium hebben opgebouwd. Hij startte ooit met 6 medewerkers en eindigde (in het nog net zelfstandige Elisabeth Gasthuis) met ca. 45. Zoals al zijn vakgenoten in die tijd introduceerde hij vele nieuwe methoden en procedures in zijn lab (die werden genoteerd in schriftjes en geheim gehouden, als waren het bijzondere uitvindingen). Hij gold als belangrijk man, niet alleen als klinisch chemicus in zijn eigen ziekenhuis en beroepsvereniging, maar ook in het maatschappelijke

leven van Arnhem en omstreken. Onder meer was hij de organisator van de voor Arnhem zo belangrijke jaarlijkse Airborneherdenkingen, was actief in diverse verenigingen en activiteiten (carnavalsvereniging, Arnhems filmfestival) en, last, but not least, hij was jarenlang de Sinterklaas die door de stad ging op het witte paard. Niet voor niets ontving hij voor dit alles Nederlandse koninklijke versierselen en zelfs een prestigieuze Britse onderscheiding. Op zijn uitvaart onlangs werd door verschillende prominente sprekers uitvoerig bij dit alles stilgestaan. Aldus gedenken wij Paul Meulendijk als notoir vakman, een persoonlijk en maatschappelijk betrokken man, een bijzonder mens. Een mens die stond voor wat ie was.

Arnhem, Pim M.W. Janssens en Frans L.A. Willekens